

som Udvalget faar til Behandling. Naar Udvalget skrider til at behandle Finantsloven, bør det have netop de Lovindtægter meddelte, som have ligget til Grund for Ministerens Udarbejdelse af Lovforslaget; saa arbeides der fra begge Sider paa samme Grundlag, og saa visiterer man ikke, at Feiltagelser eller forskellige Synspunkter komme til at gøre sig gjældende, hvad der overhovedet ikke er stor Fare for ved disse Spørgsmaal, hvor Grundlaget ikke er synderlig gennemgribende. Men det er ganske vist, at de Dele af Lovforslaget, som staa i Forbindelse med de vedkommende Indtægter, lettere behandles af Udvalget, naar de behandles paa samme statistiske Grundlag, som Regjeringen har brugt, da den udarbejdede Lovforslaget, og dette er netop de Indtægter, der gaa til 1ste Oktober. Der foreligger ganske vist ikke nogen egentlig fast Praxis i saa Henseende, men det har dog gennemsnitlig været Indtægten indtil dette Tidspunkt, Regjeringen har lagt til Grund — og man har vistnok altid holdt sig til at tage de Tal, som have ligget til Grund for det af Regjeringen forelagte Lovforslag. — Spørgsmaalet om Skolelærerne skal jeg ikke komme videre ind paa. Den ærede Ordfører for Mindretallet erklærede jo at kunne tiltræde Principet, selv om der kunde være enkelte Undringer at foretage, og den høitærede Minister udtalte sig ligeledes saaledes, at han — hvad han jo ogsaa sagde i Slutningen af sit Foredrag — ønskede at fremme Sagen og ikke lægge den Hindringer i Veien. Nu er det ganske vist, at den ærede Minister gjorde en Bemærkning vedrørende Fordelingsmaaden, der jo kan faae en meget forskjellig nærmere Udførelse. Den kan komme til at vedbrøse selve Principer i Loven, men det kan ogsaa være, at den kun kommer til at røre ved den administrative Fremgangsmaade. Deraf vil naturligvis for en stor Del Muligheden af en Overenskomst paa dette Punkt komme til at afhænge. Jeg anser det imidlertid ikke for nyttigt nu at komme længere ind paa dette Spørgsmaal, da jeg antager, at det er muligt eller endog let mellem anden og tredie Behandling gennem en Samvirken fra de forskjellige Sider at naae et brugeligt Resultat. — Derimod maa jeg tillade mig ligeoverfor den høitærede Minister at gøre opmærksom paa, at jeg ikke tror, at Ministeren ganske rigtigt har karakteriseret Meningen med Udvalgets Forslag om Laan til Sparekasser. I det Mindste fik jeg efter den sidste Bemærkning, Ministeren gjorde, det Indtryk, ja det er aldeles utvivlsomt, at det er den høitærede Ministers Mening, at man ved at gaa den foreslaaede Veien vil hjælpe til, at en bestemt Klasse af Mennesker eller visse Klasser, nemlig Landeendomsbesidderne, faae en lettere Afgang til at reise Laan. Men dette er ikke Meningen med Forslaget. Meningen er kun at bevirke, at Sparekasserne ikke nødes til — hvad der har vist sig og hvad man

frygter for vil komme til at vise sig endnu mere, at de ere nødt til — nemlig at opsigte deres Laan. Det er ikke Hensynet til vedkommende Landeendomsbesiddere, som har bestemt Udvalget, men Hensynet til Sparekasserne som Pengeinstitutter og deres Betydning for Befolkningen i det Hele, ikke nærmest for Landeendomsbesidderne, men overhovedet for de mindre bemidlede Klasser. Som Følge af Pengemanglen, af en vis Usikkerhed og Uenslighed i mange Forhold strømmer der Opsigelser ind til Sparekasserne; de maa opsigte deres Laan, disse Opsigelser medføre saa en Slags Panik, en Slags Mistillid til Sparekasserne, der yderligere svækker Kreditten, og saaledes tager det ene Forhold det andet, indtil man efterhaanden kommer til finantsielle Ulemper, som man maa ønske at undgaa, og de kunne netop bedst undgaaes ved at styrke Sparekassernes Kredit, ikke ved at staffe vedkommende Landeendomsbesiddere Laan. Dette Sidste lægger Udvalget ikke saa stor Vægt paa. Men ved at styrke Sparekassernes Kredit og befæste Tilliden til dem, tror man netop at have fundet den bedste Maade til at bevirke, at Sparekasserne ikke drives til at gjøre Ting, der rokke Tilliden til dem. Nu skal jeg indrømme, at der kan være andre Omraader, hvor der ogsaa kunde være Grund til fra Statskassens Side at hjælpe til; det foreligger ikke i Diebliffet, men jeg tør dog ikke negte, at Forholdet vil kunne stille sig saaledes. Men desuagtet finder jeg ikke, at den Argumentation, som den høitærede Minister brugte, at naar man ikke vilde virke helt gennemgribende paa alle Omraader, skulde man slet Intet gjøre, er rigtig. Jeg har imidlertid ikke opfattet Ministeren, som om han vilde gjøre noget Gennemgribende; man kunde jo ogsaa have alvorlig Betænkelse derved, naar man tager Hensyn til de Erfaringer, vi have fra 1857; det kunde jo komme til at gribe om sig i en meget betydelig Grad. Men fordi man ikke kan gjøre noget Gennemgribende, forekommer det mig ikke at være nødvendigt slet Intet at gjøre, heller ikke paa det enkelte Omraade, med mindre man da opfatter Forslaget som saa specielt, som den ærede Minister har gjort. Deri tror jeg dog ikke, at han har Ret; Forslaget gaar som sagt ikke ud paa at hjælpe Landeendomsbesidderne, men paa at styrke en for Kreditten gavnlig Institution, navnlig en, der spiller saa stor Rolle for de mindre bemidlede Klasser. Det er egentlig dette, man her sigter til og ikke andet. Da Spørgsmaalet jo iøvrigt har tabt sin Interesse derved, at Regjeringen staaer saa bestemt imod det, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa; jeg har kun med disse Par Ord villet forhindre den Misforstaaelse, at det her skulde dreie sig om at staffe Laan til Landeendomsbesidderne, hvad der i Virkeligheden ikke er Tilfældet.

Finantsministeren (Strup): Den ærede Ordfører har forfaavidt forstaaet min Be-